

VESTITORUL

Organ al Eparhiei române unite de Oradea și revistă de cultură religioasă.

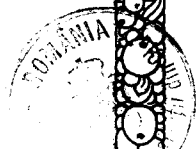
Redacția și Administrația:
Oradea,
Parcul Ștefan Cel Mare No. 8.

Apare la 1 și la 15 a fiecărei luni.

Abonament:
Pe un an..... 200 Lei.
Exemplarul ..... 5 Lei.

INALT-PREASFINTIA SA
DR VALERIU TRAIAN FRENȚIU,
EPISCOPUL ORĂZII.

Venerați Frați și iubit popor credincios!

Mare este bucuria ce pătrunde întreg cuprinsul sufletelor noastre acum, când învrednicitu-ne-a Dumnezeu milostivul să prăznuim cu prăznuire mare în ziua de 17 Iunie a. c. aniversarea de 150 de ani a înființării Diecezei noastre scumpe. Prin bulla „Indefessum“ a Pontificelui Roman de fericită pomenire *Piu VI.* deschisu-s'au și mai largi căile nădejdirilor noastre spre Roma, de care ne leagă firea sângelui, și întăritu s'a legătura noastră de credință cu Scaunul Sf. Petru, legătură, pe care strămoșii noștri o au impletit, și cu sângele lor de martir o au cimentat, pentruca să fie țiitoare pe veci. Spre Roma au fost îndreptate privirile noastre în zilele de grea încercare și dela aceeaș Eternă Cetate ne-a venit mângiere și lumină în clipele cele mai desnădăjduite, peste cari a trebuit să trecem ca români și ca creștini. Dar mai cu seamă, dela praznicile noastre nu puteau să lipsească razele strălucirii, ce izvoresc dela Scaunul Sfântului Petru, și în lumina acestei străluciri mai adâncă ne-a fost totdeauna prăznuirea, și mai înălțată veselia. Astfel, chiar acum, când sărbătorim trecutul atât de strălucit al Diecezei noastre, urmașul Sf. Petru, Preafericitul nostru Părinte, *Papa Piu al XI,* își îndreaptă privirile sale spre noi, ca să ne onoreze prin semnele buneivoinței sale părintești. Vă anunț anume, *Venerați Frați și iubit popor credincios,* că în vederea iubileului nostru, Preafericitul Părinte, cu data de 22 Aprilie a. c., sub No. 624, a binevoit să-l ridice pe iubitul nostru Episcop diecezan, *Dr. Valeriu Traian Frențiu,* la rangul de Arhiepiscop, conferindu-i *Paliul sacru,* cu toate drepturile și prerogativele lui. Acest ornament biscricesc nu poate să împodobească decât numai pe Arhiepiscopi, Primași, Patriarhi și pe însuși Pontificele Roman, și numai în cazuri foarte rari, și pentru merite excelente, poate să-l aibă și câte un episcop. Și pe cât de simplu este la văzut Paliul sacru, pe atât de adânc îi este înțelesul mistic. Este anume o fășie țesută din lână albă de oaie, întrețesută cu 6 cruciulițe negre și unită la cele două capete prin o cusătură, lăsând înainte o mică dependență. Este sfințită și consacrată de Pontificele Roman la Altarul ridicat asupra mormântului Sfântului Petru din Biserica monumentală cu acelaș nume din Roma. După consacrare Paliul se așează pe acelaș altar, ca de acolo să-l primească aceia, cărora li-se conferește, având să simbolizeze, că puterea *supremă* de a păstori oile și mielușii lui Hristos, adică Biserica întreagă, i-s'a conferit de către Domnul Hristos numai lui Petru și urmașilor săi în primat, Pontificilor romani, și că puterea pastorală, ce o au Episcopii dela D-l Hristos derivă prin Sfântul Petru și prin urmașii săi. Paliul este așezat pe umere și pe piept, să simbolizeze, că Arhipăstorul din toate puterile sale are să se străduiască și să muncească pentru mântuirea turmei sale cuvântătoare, și dacă trebuie, viața să și-o dea pentru ea, precum și Hristos viața și-a dat-o pentru mântuirea noastră, căci: „*Păstorul cel bun sufletul său și-l dă pentru oile sale*“ (Io. 10, 11); să mai aibă grije, ca prin vestirea Evangheliei hrană sultească să le dea oilor sale, și ziua și noaptea să veghizeze, ca nici una din ele să nu piară, pentru ca să poată da seamă cu ele la judecata din urmă zicând „*Pe cari mi-ai dat mie, i-am păzit și nici unul dintr'inșii nu a pierit*“ (Io. 17, 12); ba dacă ar fi rătăcit una din oile sale, odihnă să nu aibă, pânăce nu o va găsi și găsindu-o pe umere să o ridice și la Tatăl să o ducă, urmând iarăși pilda lui Hristos care: „*aflând oaia cea rătăcită, în munte pierdută, pe umeri ridicându-o a pus, la Tatăl o adus și cu cetele ingerești o a împreunat*“.

Venerați Frați și iubit popor credincios! Datoria sfântă a păstorului de a griji cu scumpătate de oile sale iubitul nostru Episcop o a împlinit totdeauna cu o neobosită râvnă și cu abnegare de sine împreună cu adevărată dragoste părințească, vestind cu înflăcărare cuvântul lui Dumnezeu și premergând tuturora cu exemplu bun prin viața sa cucernică, putând să zică: „*Râvnind am râvnit pentru Domnul Dumnezeu*“ (III Reg. 19, 10) și iubind Biserica lui Hristos mai presus de toate, încât i-se potrivesc cuvintele Psalmistului: „*una am cerut dela Domnul, aceasta voi căuta, ca să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele; ca să văd frumuseța Domnului și să cercetez Biserica cea sfântă a lui*“. (Ps. 26, 78). Inalt Preașfinția Sa Episcopul Dr. Valeriu Traian Frențiu a alergat viața sa întreagă, fără oboseală, și a muncit din greu, nu numai să pască turma sa cuvântătoare cu hrana cerească și să o ferească de rătăcire, ci și pentru ca pe oaia cea rătăcită, găsindu-o, la Tatăl să o aducă. Și bunul Dumnezeu i-a binecuvântat străduințele, căci a fost ascultat și iubit de toți pe cari i-a păstorit, încât poate să se mângăie în Domnul zicând: „*oile mele ascultă glasul meu și le dau lor viață vecinică și nu vor peri în veci și nimeni nu le va răpi din mâna mea* (Io. 10, 27, 28).

Primind deci Inalt Preașfinția Sa Episcopul nostru pentru aceasta activitate rodnică recunoștința cuvenită dela cel ce este „*întâiu șezător pe scaun*“ și „*învățător al lumii*“, Papa Piu XI, se cade să ne bucurăm și noi din toată înținderea sufletului nostru, căci lauda lui este lauda noastră, și înălțarea lui este înălțarea noastră. De aceea prin cucernice rugăciuni să cerem dela bunul Dumnezeu, ca iubitul nostru Episcop să poarte Paliul sacru întru mulți ani în deplină sănătate, spre îndeplinirea misiunii sale și spre împlinirea intențiilor sale mărețe; ce le are pentru întărirea credinței și pentru înflorirea Diecezei noastre, implorând, ca *Excelența Sa, Inalt Preașfințitul nostru Episcop, Valeriu Traian Frențiu, întru mulți ani să trăiască!*

Frățiile Voastre în cea mai apropiată Duminecă, după sf. Liturghie, veți da citire din amvon acestei circulare, precum și textului preainaltei scrisori apostolice, în traducere românească, explicând la înțelesul tuturora însemnătatea acestei distincțiuni, înțonând apoi corul la adresa Inalt Preașfinției Sale „*Mulți ani!*“ !

Textul scrisoarei apostolice este următorul:

In latinește:

PIUS PP. XI.

Venerabili Fratri Trajano Frențiu Episcopo dioecesis Magno-Varadinensis. Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. Dignitates et canonici Capituli tui Cathedralis templi Magno-Varadinensis Rumenorum, unanimi consensione preces Nobis adhibent, gravi commendationis officio Legati Noștri in Rumensia suffultas, ut tibi, Praesuli benemerentissimo, singulare Pontificiae voluntatis pignus largiri dignemur. Nos autem animo repetentes propediem

In românește:

PAPA PIU XI.

Venerabilui Frate Traian Frențiu Episcopul diecezei de Oradea-Mare. Venerabile Frate, salutare și binecuvântare apostolică. Dignitarii și canonicii Capitlului bisericii tale catedrale române din Oradea-Mare, în unanimitate înțelegere, Ne-au înaintat cerere sprijinită de foarte binevoitoarea recomandare a legatului Nostru în România, ca ție, foarte binemeritatului Păstor, să ne îndurăm a-ți împărtăși un special semn al bunăvoinței Noastre Pontificale.

sollemnia jubilaria festa celebratum feliciter iri, centesimo ac quinquagesimo redeunte anniversario die ab erectione illius dioecesis, auspiciata ultro occasionem nanciscimur, et Capituli enunciati votis annuentes, Amplissimum tibi Ecclesiasticum insigne deferimus, quod et laudibus tuis respondeat, et benevolentem in te gratumque animum Nostrum luculenter testetur. Quare Apostolica Nostra auctoritate per praesentes tibi, ad personam, concedimus ut *Sacrum Pallium*, servatis servandis, gestare queas, tibi que omnia ac singula tribuimus jura, privilegia, honores praerogativas indulta, quibus hujusmodi insigni aucti Praesules ex jure vel consuetudine utuntur, fruuntur, vel uti, frui possunt ac poterunt, Non obstantibus contrariis quibuscumque Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXII m. Aprilis a. MCMXXVII, Pontificatus Nostri sexto.

ss. P. Card. Gasparri,
a Secretis Status.

Iară Noi având în vedere, că în curând se va serba jubileul de unasutăcincizeci de ani dela înființarea acelei dieceze, Ne folosim de binevenita ocaziune și îndeplinind și dorința susnumitului Capitul, îți conferim cea mai înaltă însignie bisericească, care să răspundă vredniciei tale și în mod vădit să arate bunăvoința și grația Noastră față de tine. Dreptce prin aceasta cu a Noastră autoritate Apostolică ție, personal, îți permitem, ca pre lângă observarea celor de observat, să poți purta *Paliul Sacru*, și îți conferim toate și singuraticile drepturi, privilegii, onoruri, prerogative, facultăți, de cari Arhieriei provăzuți cu astfel de insigne se folosesc și se bucură, sau se pot și se vor putea folosi și bucura după drept și obicei. Neprejudicând nici o dispoziție contrară. Dat în Roma, la Sfântul Petru, sub ineul pescarului, la 22 Aprilie anul Domnului MCMXXVII, al Pontificatului Nostru al șaselea.

ss P. Card. Gasparri,
Secretar de Stat.

Oradea, la 4 Iunie 1927.

Dr. Gheorghe Miculaș,
vicar-general episcopesc.

